

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu „poporul ca să nu rădăciți“...”

Apare în fiecare Duminică sub direcția unui comitet organizat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 97-1943.

Organ al Asociației „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația: SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Despre autoritate

Ca toate cuvintele izvorâte din câmpul larg al dreptului și al administrației și acest cuvânt autoritate este de origine latină și înseamnă: putere, bazată pe consimțământul căruia i se poruncește și pe valoarea morală a celui ce poruncește.

Cu alte cuvinte, autoritatea vrednică de acest nume trebuie să îndeplinească două condițiuni principale: să fie aprobată de obștea, care a ales-o, a ridicat-o și o susține și ea să fie deasupra oricărei bănueli de părtinire, de imoralitate și de abuz neîngăduit de lege.

Acesta este idealul spre care a năzuit omenirea, din momentul ce a reușit să se ridice la alcături de state, cu o normă juridică bine stabilită. Realitatea, însă, care, de cele mai multe ori este cu totul opusă teoriei, a fost alta: cel ridicat odată, în fruntea unei societăți de oameni, a găsit mijloacele de a se menține prin forța unei minorități profitoare. De aici au luat naștere dictaturile de toate felurile, cu întreg lanțul lor de nedreptăți, de abuzuri și de falsificări a adevărului.

Omenirea a ajuns acum la o mare răscruce: ea are de ales între despotismul, sub toate formele lui, și între adevărata democrație, bazată pe libera alegere a celor mai buni în locurile de conducere.

Crâncena experiență, cu milioanele ei de jertfe și cu marea suferință a întregii omeniri, precum și hotărâta trudă a Națiunilor Unite de a stabili o normă de temelie pentru toate popoarele, ne îndreptățesc să credem, cu tărie, în biruința adevărului și binelui, în deplina intrare a autorității în făgașul ei de reprezentanță reală a masei și de executanță fidelă a poruncilor morale și legale, înscrise în legea de temelie a statului.

Trecerea este grea, se înțelege, iar ambiția, minciuna și păcătoasa patimă de stăpânire a omului sunt încă puternice. Toate se vor măcina, însă în fața voinței de a-și croi o soartă mai bună a masei și a aleșilor ei. Sub forme diferite, cu lingușiri îndelung încercate, va căuta să se mențină sau să iasă din mocirlă, autoritatea veche, abuzivă și lașă, nepregătită și dornică de avere, cu oameni învechiți sau

(Continuare în pag. 3-a)

Sărbătoarea națională a Franței

Fiecare popor își are, potrivit cu firea lui, sărbătoarea lui națională, adică ziua în care s'a împlinit cea mai de seamă dintre aspirațiile sale.

Românii au ziua Unirii, ca una din cele mai de seamă sărbători, semn neîndoelnic al necurmății lor lupte pentru acest „vis secular”, de a fi toți frați la un loc.

Sora noastră mai mare, Franța, sprijinitoarea noastră sinceră și hotărâtă în toate marile acte naționale, și-a ales ziua de 14 Iulie, zi în care acum 156 ani, în 1789, populația din Paris, adusă la disperare prin minciuna continuă a oficialității și prin abuzurile autorității, a distrus până în temelii vestita închisoare Bastilia, unde erau închiși, după bunul plac al puternicilor zilei, toți cei care încercau să ceară secolului despre târcoalele miniștrilor sau ale micilor satrapi, inzestrați cu o țărîmă de putere.

Insemnătatea zilei de 14 Iulie este mare, atât pentru Franța, cât și pentru întreaga omenire. Ea este punctul cel mai înalt al cunoscutei revoluții franceze, care pe lângă multele nenorociri aduse de pescuitorii în turbure, gata oricând a ieși la iveală, în momentele grele, a schimbat mersul lumii, făcând să se nască patru cuvinte, pline de înțeles: democrație, egalitate, libertate, fraternitate.

Omenirea înlănțuită de despotism și de o autoritate abuzivă, însetată de dreptate, a primit din partea Franței aceste daruri neprețuite, scump câștigate cu sângele fiilor ei și cu lumina celor mai aleși fii ai săi.

Ca orice ideie sublimă, însă, democrația a fost de multe ori rău înțeleasă, lucră ce a dus la adevărate catastrofe, dintre care poate cea mai îngrozitoare o trăim azi. La fel și libertatea, egalitatea și fraternitatea, din pricina negătirii oamenilor, ticătoșiei lor și ambiției nebune de a stăpâni și persecuta pe semenii lor, au devenit adevărate eruzii (rătăcirii).

Măcelulul, prin care am trecut, a dovedit însă greșala de moarte a neamului omenesc: păcatul de neiertat, de a stoarce sudoarea prietenului tău, de a-i ucide sufletul și de a te bucura drăcește de suferințele lui.

Însăși Franța, călăuză credincioasă a omenirii, a căzut victimă părăsirii idealului sfânt al omului, pe care cea dintâi l-a tăurit, la răspândit și l-a hrănit cu vigoarea și limpezirea ce alcătuiește un mare bun latin.

Mai vărtos ca ceilalți, neamul românesc, legat de Franța prin legături mai puternice decât orice cucerile politice sau pacte, prin glasul sângelui și prin bătaia inimii, se bucură sincer de hotărâta ridicare a Franței, stâlp puternic al latinilor dela Dunăre, care i-au rămas credincioși și recunoscători.

Privirile noastre ațintite spre Franța, în această zi mare, urmăresc, cu vie mândrie cum se încheagă din nou armonia în lume, sub îndrumarea desinteresată a unui popor, care n'a pierdut înțelesul cuvintelor: demnitate omenescă, mândrie națională, libertate pentru toți, egalitate în fața legilor, fraternitate între oamenii de omenie, cinste celor ce au trudit pentru triumful patriei, progresul științei și binele tuturor.

Foaia Poporului

Indemnuri arhieresti pentru respectarea condițiilor Armistițiului

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, a dat deunăzi, o circulară, către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia și Sibiu, îndemnând preoțimea și credincioșii să facă toate eforturile pentru a se asigura respectarea iscăliturii pusă de România pe convenția de Armistițiu, încheiată la Moscova, în ziua de 12 Septembrie 1944.

Reproducem din conținutul Circularii următoarele indemnuri arhieresti: „Războiul nefericit ce l-am dus pe teritoriul Uniunii Sovietice a lăsat în urma lui distrugerii cari trebuiesc reparate. Numai așa se poate spăla o-

brazul Țării, și numai așa putem să ne recâștigăm puțința de a ne relua viața noastră de nestingherită dezvoltare, în rând cu toate popoarele.

Biserica neamului, convinsă de omenia și de simțul de onoare al poporului nostru, adresează un calduros apel către toți fiii săi, îndeosebi către C. preoți, să sprijinească acțiunea organelor oficiale de stat pentru împlinirea obligațiilor armistițiului față de Uniunea Sovietică, marea putere aliată din Răsărit, și astfel să dea Guvernului Țării, de sub conducerea d-lui Dr. Petru Groza, puțința de a împlini cu cinste condițiunile

(Continuare în pag. 2-a)

Cinstirea deaproapelui

Până la dovadă contrară să-l crezi om de omenie pe fiecare. Aceasta e o regulă de aur pentru purtarea noastră în societate, în legăturile noastre cu alți oameni.

Increderea pe care o avem în semenii noștri este temelul vieții sociale, pentru că fără ea ne-am feri de toată lumea, și nu am putea să ne împlinim datoriile noastre în viață, nici chiar munca și câștigul nostru cel de toate zilele. Căci omul — trăind și lucrând numai de unul singur — nu poate face aproape nicio ispravă în viață.

Datorăm cinste și încredere fiecărui om, până la proba contrară ca un vrednic — pentru a nu face nimănui nedreptate. Și într'adevăr nu putem face altuia o mai mare nedreptate decât luându-ne după svonuri și bârfele pe care nu le poate adevăra nimeni, și cari, foarte ușor, pot fi minciuni. Insemnează, purtându-ne așa, să-l despoiem pe semenul nostru de ce are fiecare om mai prețios, de cinstea și de omenia sa, și aceasta numai pe simple bănueli. E mai rău decât dacă am fura dela altul un bun material, — bani, haine, bucate — pentru că-i furăm onoarea lui interioară, sufletească.

Pentru a ne da seama fiecare ce rău mare este să nu cinstim și să nu avem încredere în deaproapele nostru, să se gândească fiecare om cinstit ce chin, ce umilnță și ce nedreptate ar simți fiecare văzând, că toată lumea se ferește de noi, că nu ne putem face niciun prieten, că nu ne putem afla niciun tovarăș de lucru, fiind bănuții de alții, că n'am fi oameni cinstiți.

Datorăm cinste și încredere altuia până la o probă de neurednicie, și pentru faptul, că prețindu-l, omul capătă mai multă încredere în el însuși, se apucă cu mai mult curaj de lucru și adeseori, chiar dacă a avut înclinări rele, le birue, voind să fie vrednic de cinstea și încrederea noastră.

Niciun om nu-i mai nesuferit ca acela care, cu gura, cu însinuările, cu bârfele, taie și spânzură pe toți din jurul său, clătînând încrederea altora în ei și stricându-le numele bun.

Până la probă contrară trebuie să credem om de omenie pe oricare frate al nostru, din oricare pătură socială ar face parte, avut sau sărac, stăpân sau murcitor, învățat sau neînvățat, tânăr sau bătrân. Increderea în semenii noștri ne ajută la munca noastră și-i ajută pe ei în lucrările lor. Așa se cimentează și se face plăcută viața socială, se înfiripează prietenii și tovarășii.

DUMINECA ÎN SAT LA NOI

Pe urmele Domnului

Izvorul rețelilor

„De unde sunt războiri și certe între voi? (în familiile voastre și în societatea, în biserica creștină). „Au nu de aici, din poftele voastre, cari se bat în mădulările voastre? Pofțiți și nu aveți; râvniți și ucideți și nu puteți dobândi; vă stădiți și faceți războiri, și nu aveți, pentru că nu cereți. Cereți și nu primiți, pentru că rău cereți ca să cheltuiți întru desmierdări. Preacurvarilor și preacurveilor, au nu știți că prietenia lumii vrășmașă este lui Dumnezeu? Deci ori cine vrea să fie prietenul lumii, vrășmaș lui Dumnezeu se face. Au ni se pare că în deșert grăește Scriptura: „Spre pizmuire poftește spiritul care locuiește întru voi“?

Am luat cuvintele de mai sus din continuarea scrisorii s. Apostol Iacob (c. 4, v. 1-6). Am spus dela începutul tâlcuirii ecestei scrisori că sf. Iacob ne dă multe și folositoare învățături pentru traiul creștinesc din fiecare zi. El a cunoscut păcatele și slăbiciunile primilor creștini, cari, din nenorocire, au rămas până azi în viața multora, și a voit să-i povățuiască spre bine, ca părinte iubitor.

Sf. Apostol atrage aici atențiunea creștinilor asupra izvorului rețelilor și a păcatelor pe care le facem mai adeseori: certe, zăzboiri între noi, lăcomia după averi și după plăceri, curviile și preacurviile.

Cuvintele acestea: „Ori cine vrea să fie prieten lumii, vrășmaș lui Dumnezeu se face“, privesc nu toate lucrurile lumii, tot ce este și ne poate da viață, — căci atunci ar trebui să eșim din lume, ci numai cezece este rău în lume și ne poate duce pe noi la păcat.

Căci dacă iubim și alergăm după sănătate, muncă bună, avere câștigată cu cinste; dacă ne bucurăm de plăcerile curate ale vieții, dacă ne cultivăm, ne instruim, dacă ne hrănim bine dar fără lăcomie, nu însemnează că iubim lumea și ne facem vrășmași ai lui Dumnezeu. Știe Dumnezeu că de toate acestea avem nevoie pentru a putea trăi, și El ne ajută să le câștigăm.

Portul românesc

Foaie verde colilie
Când îmi văd Puica cu iie,
Cu arnici în două fețe
Par'că-i scrisă, i-o mândrețe
Și cu șurță 'n legea ei
Numai flori și floricele
Numai fluturi fluturi
Par'că-i cer bătut în stele,
Par'că-i vara 'n toiul ei.
Iar pe vremea iernii grele
Când mi-o văd cu cojocel
— Inflorit frumos și el —
Crează-mi cine-o vrea să-mi crează,
Calea mi se luminează;
Dela mine pân' la ea
Soare-i pe poteca mea
Și mi-e drag' oșă, mi-e dragă
Că aș da o lume 'ntreagă
Pentru ochi și pentru gură
Pentru răs și uitătură,
Pentru spor și vrednicie
Pentru toate câte știe.
Nu-i ca portul ei și nu-i
Nu-i, zău, portul nimănu-i,
Port pe lume omenesc
Nu-i ca portul românesc!

Ghifor Podoabă
român de lege veche

Ne mai învață aici sf. Iacob că multe lucruri bune, pe cari nu le avem, pentru cari ne certăm cu alții nu le avem pentru că nu le cerem dela Dumnezeu, ci dela oameni. Omul adeseori nu are de unde să ne dea, dar Dumnezeu are totdeauna.

Alteori le cerem dela Atotputernicul și nu le primim, pentru că cerem rău, sau le cerem pentru a le folosi la rău „ca să le cheltuiți întru desmierdări“.

Dacă ținem seamă de aceste învățături și staturi practice pentru viața de toate zilele ale creștinismului, date de sf. Iacob, putem înainta mai cu ușurință în trăirea unei vieți sfinte, cum se cade unor fii ai lui Dumnezeu, mântuiți prin Isus Hristos, Domnul nostru. Se'nțelege că aceasta nu o putem face decât cu luptă și împotrivire la răul din noi, în fiecare zi, în fiecare ceas. Căci poftele firii noastre stricate prin păcat, nu dorm ci își ridică capul în fiecare clipă.

Părintele Ion

Cântec din Alba

Dorule de unde vii?
Depe dealuri și câmpii!
Dar de mândra ce mai ști?
Știu bine că-i sănătoasă
Cu arniciu o iie-și coasă.
Nu știu coase ori descoasă,
Că din ochi tot lacrimi varsă,
De-o făcut fântână 'n piatră
Fântâna cu trei izvoară
Cine bea apă să moară;
Dar de-ar bea dușmanii mei
Să pleznească fierea 'n ei;
De-ar avea dușmanii modru
Face m'ar cenușă 'n codru;
De-ar avea dușmanii rând
Face m'ar cenușă 'n vânt.

Compusă de tânărul
Onea Dumitru
Ponor-Alba

Despre autoritate

(Urmare din pag. 1-a)

noi de tot. Numai măsura faptelor poate singură să ne dea valoarea adevărată a omului.

Avem toate speranțele să credem că, până la urmă, vom gusta și noi din rodul minunat al adevăratei democrații.

Atunci vom avea și noi acea autoritate conștientă, demnă, mândră de misiunea ei morală în viața reprezentanților și în acțiunea ei de fiecare zi, acceptată de toți și prezentă, în orice loc.

După gheena, pe care am străbătut-o, numai datorită unui instinct sănătos, va trebui să vină și puterea nevăzută, dar adâncă, a autorității, bazată pe o adevărată democrație!

ION BERCIU

Indemnul ahlerești pentru respectarea condițiilor Armistițiului

(Urmare în pagina 1-a)

armistițiului. Sarcinile împlinirii armistițiului trebuie să fie purtate de toți fiii neamului nostru și nu numai de plugari, căci neamul întreg beneficiază de eliberarea Ardealului de Nord de sub jugul nemțesc-hortist și întreg se va bucura de pașnica dezvoltare de care vom avea parte după împlinirea armistițiului. Cu toții trebuie să răscumpărăm viitorul neamului prin eforturile noastre de azi. În clipa când avem să punem temelii solide păcii și libertății naționale nicio jertfă nu este prea grea, când ea este adusă de toată suflarea românească.

Cei doi dieci plecară...

Intr'un târziu să deșteaptă Românul și zărind pe diac cu frâul în cap și cu șeua în spinare, să freacă la ochi, crezând, că nu vede bine, apoi începu a-și face la cruci și era p'aci să o taie la fugă, dacă nu-l argrăia diacul cu graiu omenesc.

— Bădică — zise acesta în glas jalnic — să nu te sperii, că cu nu sunt Necuratul, ci un biet nenorocit. Ascultă numai și vei vedea.

Am fost diac, cum mă vezi acum, dar am fost rău eu părinții, și i-am bajocorit și bătut și mama de năcaz a ținut post pe mine și m'a blăstămat amar. Și blăstămul de mamă s'a prins, așa că Dumnezeu din pedeapsă m'a făcut cal. Zece ani am fost cal și acum în ceasul acesta, sub salca

stru, cu frâu în cap și înșeuat. Să vede, că Românul era călător și obosit de drum și a aplecat capul la odihnă și a adormit dus.

Unul dintre dieci, cel mai drăcos, cum zări pe Român, grăi către soții săi:

— Măi vrei să aveți bani?

— Auzi întrebare, cum să nu vrem!

— Atunci ascultați de mine și faceți ce zic eu.

Cu aceasta el deșeuă calul, și luă șeua în spate, apoi scoase frâul dela cal și-l puse în cap, rămânând legat de salcă în locul calului.

— Acum, zise el mai departe, voi plecați îndată de aci cu calul și-l vindeți cum îl veți putea; cu Românul isprăvesc eu, dar' din bani să-mi faceți și mie parte.

Povețe pentru Națiune.

Drepturi și datorii în Stat

În Statul modern, — constituțional și democratic, adică cu puteri de Stat ce pornesc dela popor prin delegație, prin votul universal, exprimat în alegeri — sunt fixate prin legi, atât drepturile cât și datoriile cetățenilor. Aparatul de Stat, oricât de bine construit, va funcționa fără greș, împărțind dreptatea tuturor, apărând interesele fiecărui cetățean, munca dacă cetățenii — poporul întreg — conștienți de drepturile lor, se vor sili să se folosească de ele după cea mai bună conștiință a lor, dacă vor veghea ca cei puși să execute legile să le execute în spirit de dreptate și nepărținare, și dacă ei înșiși își vor îndeplini punctual, — din convingere nu de sălă, — toate datoriile lor în Stat.

Dreptul fundamental al cetățeanului în Statul modern este acela de a-și da votul în alegerile generale pentru parlament, pentru consiliul județean și comunal, act prin care el își pune soarta în mâna celui pentru care votează, căruia îi dă puterea și dreptul său. Pentru că acești aleși ai poporului vor conduce și comuna și județul, și țara — prin guvernul ce va fi expresiunea parlamentului — ei sunt chemați, delegați ai cetățenilor fiind, să facă legile, să le execute prin guvern și administrație, prin instituția justiției.

De aceea dreptul de vot este un drept sfânt de care fiecare cetățean trebuie să se folosească cu cea mai bună conștiință, votând în toate alegerile numai persoane despre care e convins că sunt oameni cinstiți și drepecți, și cu depline cunoștințe asupra nevoilor populației și asupra structurii și legilor Statului.

La votare fiecare cetățean e dator să aibă în vedere nu interesul său personal, ci interesul binelui public. Din acest motiv el va trebui să cunoască pe aceia cărora le încredințează prin votul său binele public. El trebuie să judece cu mintea sa pe candidați, și să voteze pe cei pe care îi știu mai potriviți.

Alegătorul care votează pe oricine,
(Continuare în pag. 3-a)

Foița glumeață

Blestemul de mamă

În vremile de demult, când oameții erau mai ușor crezători, ca în zilele noastre, mergeu dela școală spre casă trei dieci, sau cum să zice azi, studenți. Să vede, că și pe atunci ca și azi, studenții erau subțiri la pungă, dar' apoi diecii noștri erau lipiți pământului, încât să fi căutat o săptămână întregă prin pungile lor și n'ai fi aflat o lețcaie.

Cum mergeu ei pe drum înainte, iată că văd la marginea drumului un țaran român, dormind somnul dreptilor, la umbra unei salci, iar' de salcă era legat calul Românului no-

asta s'a împlinit sorocul și eu mi-am căpătat iarăși chipul de om, de diac, cum am fost și cum mă vezi.

Acum d-ta, bade, poți face ce vrei cu mine, căci sunt al d-tale, m'ai cumpărat din târg, mă poți bate, mă poți prinde în ham...

— Ba, ferească Dumnezeu, grăi Românul, care ascultase vorbele diacului cu gura căscată, ferească Dumnezeu să-ți fac eu ceva rău d-tale, om cu carte cum ești.

Dacă așa a fost să fie, du-te în mila Domnului, numai te sfătuiesc ca de aci înainte să ai purtare bună cu părinții, dacă-ți mai trăesc!

Cu aceste descinzându-i șeua și luându-i frâul din cap, îi dădu drumul, ba încă, cum e Românul milos

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Sub steagul Astrei

A te împăuna...

Poporul nostru, crescut la școala războiului, a învățat să fie măsurat în toate actele sale, dela bucuriile cele mai mari până la durerile cele mai cumplite. În toate purtările sale românul nu-i dezordonat, nu-i nemăsurat; el are calea de mijloc: nu moare nici de înfrângere, nici de victorie, și când are credința puternică în Dumnezeu și nici nu are de bucurie, ca un nebun, și când el știe că trufia este cel mai mare păcat.

Pe nimeni nu urăște mai mult decât pe omul care se înfrumusează cu alte pene, pe viteazul după luptă! De aceea el spune adânc înțeleș: „După bătălie câștigătorii viteji se arată”; „Chelului tichie mărgăritar îi trebuie!” și alte multe vorbe de duh.

Sunt, totuși, oameni care ies din viața obișnuită a modestiei și a omeneității, strigând în gura mare isprăvile lor.

Este și aceasta o boală a vremurilor de fierbere, pe care le trăim azi, și care limpezirea n'a apărut încă.

Totuși, ca unii care cunoaștem pe spectatorul tăcut, modest și retras, care așteaptă cu încredere limpezirea vremurilor, dăm un sfat celor ce caută să se împăneze cu penele altora, când pe toți sfinții că ei singuri sunt adevărații oameni providențiali, și alții toți fiind niște neisprăviți: numai faptele omului pot da măsura abilității lui.

Ceeace este zidit pe minciună se destrăbălează repede, iar adevărul, cât de târziu, tot iese la iveală, acoperind de rușine pe lăudăros, pe cel de rea credință și pe cel obișnuit să fure numele altuia. I. B.

Strigături

Frunză verde cucuruz
Fete ca în Ponor nu-s
De frumoase de îmbrăcate
De să miră șapte sate
Că să îmbracă tot cu mâna
Nu ca alte cu mașina.

Știu de cei nenorociți, îl milui cu câțiva bani.
Trecu cam un an la mijloc. Românul nostru să duse la un târg de sămânță și umblând prin târgul de cai, văzu zări calul său, pe care îl duseră să vânduseră diecii. El să depărta în pripă de acolo, cum fuge omul de o nenorocire și făcându-și cruce, zise în gândul său:

— Doamne, păcatele mele! Sărutul diac, să vede că earăși l-a ajuns blăstămul de mamă, că D-zeu l-a tăcut din nou cal...

Silvestru Moldovan

Socoteala cămătarului

Jupâne te rog, dacă poți, să mă împrumuți cu puțini bani, dar să nu îmi camăta mare.

— Ai să-mi dai 9 la sută pe lună.
— Vai, ce va zice Dumnezeu?
— Dumnezeu de sus o să vadă 6 și nu va zice nimic.

Statuti pentru sănătate

Îngrijirea trupului. Intrețineți curățenia trupului prin spălare cu apă și săpun. Spălați odată în zi fața și cel puțin de 3 ori mâinile cu deosebire înaintea meselor. Cei cari au mijloace la îndemână faceți bae săptămânal iar la sate folosiți băile populare unde există. Cei cu mai puține mijloace pot înlocui baia cu spălare mai deasă.

Prin spălare și bae se îndepărtează toate murdăriile dela suprafața pielii. Vara, în deosebi prin spălare se înlătură sudoarea și praful dăunător sănătății. Dați puțința pielii să fie bine îngrijită și ferită de îmbolnăvirile obișnuite.

Spălatul și baia înviorază corpul și produce plăcere.

Aerul curat conține oxigenul trebuincios care prin respirație intră în sânge și întreține viața. Aerul stricat conține oxigen puțin, microbi mulți alte gaze vătămătoare cu miros greu și neplăcut. Aerul stricat slăbește organismul, scade rezistența împotriva infecțiilor, produce slăbire preparând terenul pentru dezvoltarea tuberculozei.

Aerisiți des locuința mai ales când este locuită de multe persoane. Îndepărtați din locuință materialele cari produc miros și se transformă sub formă de praf, cenușă, nisip, noroi, paie și altele. Scuturați și bateți de praf afară hainele de pat, covoare și îmbrăcămintea, apoi să le periați cu peria udă. Construiți ferestrele locuințelor destul de mari și ușor de deschis pentru a se putea face aerisirea în bune condițiuni. Podiți locuințele pe jos, căci astfel nu se ridică praful din belșug împreună cu microbii din murdăriile de pe jos.

Drepturi și datorii în Stat

(Urmare din pag. 1-a)

fără alegere, dacă are el personal un profit, ori satul sau orașul în care locuiește; cel care votează pentru bani, pentru promisiuni făcute lui sau familiei sale; care votează pe cel ce se laudă mai tare, sau pe acela care-i laudă mai tare pe alegători, — poate strica întreg mersul bun al Statului. Pentru că de obicei ceice cumpără voturile cu bani, cu promisiuni, cu vorbe ademenitoare, — nu sunt oameni de caracter, cinștiți și drepți, și votându-i și tu, și alții, cu miile ori zecile de mii, el poate fi ales, și poate ajunge ministru, sau prefect, sau primar — cum sunt alegerile — sau numai un parlamentar fără cunoștințe și fără conștiință, — și în cazul acesta tu, alenătorul, ești vinovată de răul din sat, din județ sau din țară.

De aceea se spune că fiecare popor — în Statul democratic — are regimul de care este vrednic.

Deci dreptul de vot e și un drept dar și o grea și responsabilă datorie.

Răsulgul molipsitor al oilor

Agalaxia contagioasă este o boală molipsitoare a oilor și caprelor, foarte răspândită la noi în țară.

Oierii o cunosc sub numele de răsulgul sau răsfug molipsitor. Totuși în cazul acestei boale nu este vorba de un răsulgul, fiindcă agalaxia nu este numai o boală a ugerului ci și a încheieturilor și ochilor, de care se pot îmbolnăvi și oile sterpe berbecii, baltalii și meii.

Boala este pricinuită de o vietate ce nu se vede nici cu microscopul care se găsește mai ales în laptele și lacrimile sau scurgerile dela ochii ale oilor bolnave.

Intr'o turmă boala este adus de oile bolnave de agalaxie sau care au trecut de curând prin boală. Aceste oi răspândesc germeii boalei pe pășune, prin lapte și scurgerile din ochi, iar cele sănătoase se îmbolnăvesc păscând iarba murdară cu această molimă.

Boala se răspândește foarte repede în timpul mulsului și cu ocazia tunderii oilor.

Oile mulgătoare se îmbolnăvesc mult mai ușor în primele luni ale verii, tocmai când dau cea mai mare cantitate de lapte.

Oile sterpe, berbecii și mieii se îmbolnăvesc în număr mai mic față de cele mulgătoare.

Boala bântuie mai cu furie în verile mai răcoroase și cu multă umezeală.

..

În numărul viitor vom scrie ceva în legătură cu semnele acestei boale.

FELURITE

La polul sudic al pământului, cum a aflat un sburător american, se întinde o pătură de pământ de vreo 12 milioane de km. pătrați, nelocuit de oameni. Pe el cresc însă mari păduri și în ele multe bogății minerale. După războiul vor începe oamenii să se așeze și în aceste părți.

Un rege ciudat a fost proclamat înainte de război în America, unul cu numele Schmidt. I s'a dat numele de „regele verzilor”, fiindcă la o întrecere el a putut mânca mai multă varză acra crudă, și anume 8 kgr. numai în zece minute! Bună gură și larg stomac!

Un inginer american a iscodit o mașinărie foarte simțitoare, care dacă se aplică unei oglinzi, și cade pe oglindă o rază de lumină electrică sau o rază de soare, mașinăria începe să cânte. Așa că femeile când se gâtesc în fața oglinzilor acestora, ascultă totodată și muzică. „Să nu le fie urât”, zice inginerul! Par'că ar fi vreo femeie căreia să nu-i treacă timpul repede când se gătește la oglindă.

● **DACA CITEȘTI GAZETA, nu o arunca, ci împrumut-o și vecinului, pentru a o cunoaște și el.**

Informațiuni economice

Fabricarea tractoarelor va fi înlesnită pe viitor prin adaptarea industriei de război la industrie de pace. Printre industriile noastre cari au lucrat pentru război iar de aci înainte urmează să lucreze pentru pace se numără și fabrica de avioane I. A. R. dela Brașov. Pe viitor această fabrică va produce tractoare în locul avioanelor.

Opreliști la vânzarea materialului lemnos. — Guvernul țării, prin autoritățile sale a luat măsuri ca să blocheze acolo unde se află toate cantitățile lemnoase necesare la construcții. Deocamdată măsura privește numai cantitățile de bușteni cari se află pe Bistrița și Siret. Blocarea rășinoaselor se face pentru a se putea acoperi da oriile noastre față de Uniunea Sovietică, datori înscrise în art. 11 al convenției de armistițiu.

Predarea cerealelor instituțiilor cooperatiste pe seama statului, se va face înăuntrul termenului de 10 zile dela treerat. Odată cu aceasta se face cunoscut că guvernul a statornicit la 1 milion lei prețul oficial al vagonului de grâu — socotit vagonul de 10.000 kgr.

Vânzarea fructelor în stațiile de cale ferată va fi îngăduită pe viitor, pentru oricare producător din țară; așa a hotărât Direcțiunea Generală C. F. R., cu condiția ca să vârsind acest comerț să nu se aducă stinjeniri serviciului la calea ferată.

Minunățiile lumii..

Crește mereu o fată care la 16 ani a ajuns la o înălțime de 2 metri. Părinții speriați au dus-o la un spital să cerceteze doctorii vestiți cauza acestei creșteri nefirești, și dacă vor putea să facă ceva să nu mai crească.

Se scrie la gazete, că un doctor ai fi aflat un fel de leac cu care dacă se face o injecție în trupul unui fumător, două-trei luni i scârbă să mai fumeze. N'ar fi rău să fie adevărat mai ales cu scumpetea nemai-pomenită de tutun de azi. Ar trebui ca fumătorii și fără injecții cu acest leac, să se scârbească de prețul tabacului și să nu mai fumeze.

Om glumeț a fost toată viața lui un japonez care a lăsat cu limbă de moarte ca să-l ardă pe rug cu hainele cu care era îmbrăcat. Omul își captușise bine toate buzunarele cu rachete și pocnitori, și pus cadavrul lui pe rug unde n'au început să împuște rachetele țicnind în văzduh și să pocnească pocnitorile, așa că toată lumea a luat-o la fugă. — Om glumeț, nu tu fă!

■ **CELE mai bune reparațiuni de ceasornice, în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu str. Tribunei Nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.**

INFORMAȚIUNI ULTIMELE STIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — Lei 1000.—
Pe o jumătate de an — „ 500.—
Pentru negustori și com., „ 2000.—

Instituții și autorități Lei 4.500.—
Abonament de sprijin „ 10.000.—
PREȚULUI NUMĂR „ 3c.—

Un alt dar pentru M. S. Regele Mihai I. Din prilejul sărbătoririi zilei aviației, M. S. Regele Mihai I a primit drept dar din partea Uniunii Sovietice, două avioane. Predarea darului s'a făcut de către o delegație de ofițeri sovietici, în frunte cu mareșalul Talbukin. Acest nou dar făcut la scurtă vreme după decorarea cu ordinul „Victoria“, este o măturie, în plus de prețuirea cu care marea vecină dela răsărit răsplătește pe tânărul nostru Suveran, ale cărui oștiri biruitoare, au luptat după 23 August 1944, alături de Noțiunile Unite, pentru nimicirea hortismului ungar și a hitlerismului german.

Vizită ministerială. În săptămâna trecută, P. C. Sa Preotul Constantin Burducea, ministrul Cultelor, aflându-se în vizită prin țară, a făcut un popas și la Sibiu, în mijlocul reprezentanților slujitorilor bisericilor de toate confesiunile. Întâlnirea P. C. Sa Sale Părintelui C. Burducea, cu reprezentanții clerului s'a făcut în Aula Academiei Teologice „Andreiene“ din Sibiu, unde a fost întâmpinat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului și de toți delegații celorlalte biserici.

Unde se află Hitler. Zilele trecute a sosit în portul Buenos Aires din Argentina (Statele Unite) un submarin german. După unele informații în curs de controlare, de pe acel submarin ar fi debarcat Adolf Hitler, împreună cu o femeie, despre care se crede că ar fi tovarășea lui de viață. Autoritățile argentinene au deschis o anchetă pentru a vedea dacă într-adevăr Hitler s'a refugiat în Argentina.

Peste 30 de mii de hitleriști, cari au deținut posturi de răspundere sub regimul lui Adolf Hitler și au găsit adăpost în Spania, unde s'au refugiat, atât înainte, cât și după capitularea Germaniei. Printre germanii refugiați în Spania se află și mulți industriași, comercianți și alți oameni de afaceri, despre care se crede că lucrează, fără astâmpăr, la reînvierea Germaniei hitleriste.

Numai în limba română. Constatându-se, că în ultima vreme anumiți cetățeni și-au permis să adreseze scrisorile în altă limbă decât în cea românească (limba oficială), Președenția Consiliului de Miniștrii îi chiamă pe aceștia la ordine, punându-le în vedere, că pe viitor vor fi pedepsiți, dacă vor mai continua să adreseze scrisorile într-o altă limbă decât cea românească.

Cât a costat războiul în Europa, arată un elvețian, I. K. Schele, cere după datele culese, este în măsură să prezinte următoarea socoteală: 30 milioane de morți (civili și militari) și 5000 miliarde franci elvețiani, pierderi materiale. Mai departe elvețianul Schiele, arată că la acest războiu mondial au luat parte 59 de State și

au fost mobilizați peste o sută de milioane de oameni. Dintre aceștia au pierit zilnic peste 10.000 și au fost omorâți 12—15 milioane soldați și alte 15 milioane civili. La acești morți mai trebuie adăugat și cei peste 10 milioane de schilavi, precum și peste 20 milioane de văduve și orfani. — Iată ce tribut de jertfe omenestii și materiale cere un război de proporțiile celui abea terminat în Europa.

Criza de hârtie se va face simțită pentru câteva zile, aceasta din pricina că la fabrica de hârtie dela Bușteni (jud. Prahova) singura care a aprovizionat ziarele din Capitală și provincie, s'a produs zilele acestea o spargere la unul din cazane. Repararea cazanului nu se va putea face mai puțin de două săptămâni. Până atunci fabrica va lucra o producție mai scăzută de hârtie, pentru ziare. Ministerul Economiei Naționale a deschis o anchetă pentru a stabili vina și răspunderea.

† Prof. Coriolan Petranu. În săptămâna trecută a încetat din viață la Sibiu, suferind de o boală nevindecabilă, Prof. Univ. Coriolan Petranu, titularul catedrei Istoria Artelor dela Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj-Sibiu. Defunctul se trăgea dintr-o vrednică familie de români bănățeni, care și-a închinat cea mai mare parte a vieții luptei pentru împlinirea visului nostru de veacuri, care s'a plămădit în luptele politice și naționale ale Transilvaniei, înainte de 1 Decembrie 1918.

Achitări de abonamente

Au birevoit a ne ușura din sarcinile materiale, prin plata la timp a abonamentului, următorii:

Lei 2500: Primărie, Araci; Lei 1500: Pr. Gh. Cristea, Adj. Șef. Croitoru Nicolae; Lei 1300: Joșă Nicolae; Lei 1000: Silvestru Gavrilă, Const. și D. Banu, Arsin Ioan, Gheorghe Suluțiu; Lei 800: Dr. Petru Jiga, not. public, Nicolae Gaița, Aug. Surgheu, tinichigiu, Dr. C. Petrovici, notar public, Cerc. Cult. Astra, Codlea, Dr. Vasu Nicolae, Dr. Simion Cornea, Dr. Ioan Pop. adv., Dr. Curta R. adv., Petru Dărău, Dr. Alex. Marta, Partenie Stanca, Ioan Garbea, Iuliu Gozeșan, preot, Dr. Victor Bogdan, notar, Dr. Ioan Bodea, pretor, Silvia Elecheș, Dr. Emil Caba, medic, Aneta Nițescu, Sindea Petrica, morar, Căcovean Ieronim, Matei Grecu, Iosif Bursan, Tănase Negruțiu, Dumitru Nedea Buchilan, Jucu Petru, Preot Mihalțean Ion, Negruț George Bălan, Desp. Astra, Ohișineu-Criș, Livia Dr. R. Boila, Imbrescu Gavrilă; Lei 786: Protipop Ier. Hangea; Lei 600: Traian Chitulea, Meria Barbu; Lei 500: Trip Vasile a Florii, Crișan Ion, Sas Petru, Moică Ilie, Sârbu Ilie, Ing. G. P. Bogdan, Popovici Pomp., Bălgrădean P. Goța Reghina, Const. Oancea, Mucea Ionel, inv., Lei 400: Nicolae Banu, Elena Samoilă, Busuioc Busuioc, Giurgiu Emanuel, Ibășfălean Nicolae, Nicolae Iltu, Barbu Emil; Lei 380: Stan Taleanu, Oct. Bălănescu; Lei 375: Mihai Simion; Lei 250: Ioan Căcarez.

Situația politică a Săptămânii

Cum se desfășoară conferința dela Postdam

— Prima săptămână a discuțiilor a fost rezervată pentru Germania. — Plecarea dlui Churchill în Anglia —

Prima săptămână a conferinței dela Postdam, unde și-au dat, pentru a treia oră, întâlnire dnii Stalin, Churchill și Turman, s'a ocupat, în mod mai amănunțit, asupra situației Germaniei. „Cei trei mari, împreună cu experții lor militari, politici, diplomatici și economici, s'au silit, ca să se pună de acord asupra unui regim uniform, ce trebuie aplicat Germaniei hitleriste, astfel încât să-i înăture acesteia putința de a mai putea deslănțui pe viitor un nou măcel ca acela abea terminat.

Până la ora când scriem această cronică, nu se cunosc încă cele ce s'au stabilit cu privire la soarta de viitor a Germaniei.

Conferința va suferi o întrerupere

În ziua de Joi 26 Iulie a. c., se va face numărătoarea voturilor alegătorilor din Marea Britanie, D. Churchill care a ținut să fie la Londra, pentru a lua parte la cunoașterea rezultatului, a părăsit Postdamul în cursul zilei de Marți 24 Iulie a. c., însoțit de d. Atlee, președintele partidului laburist. S'ar putea întâmpla ca și dnii Turman și Stalin să părăsească, pentru câteva zile, locul de întrunire, pentru a se reîntoarce apoi la o altă dată, ca să continue discuțiile.

După știrile primite până în ziua încheierii foii, suntem în măsură să informăm cititorii noștri că la Postdam, cei trei mari conducători de state biruitoare se silesc din răspuțeri ca să treacă peste toate piedecile și să se pună de acord, astfel ca să poată asigura lumii o pace durabilă, dreaptă și de bună propășire.

O făgăduință a dlui Turman

Încă din primele zile ale conferinței dela Postdam, d. Harry Turman, președintele Statelor Unite, a declarat că atunci când desbaterile vor lua sfârșit, iar dsa se va reîntoarce la Washington, va face Congresului american o cât mai amănunțită dare de seamă asupra tuturor problemelor ce au format obiectul discuțiilor dintre cei trei mari. Președintele Americii a mai lăsat să se înțeleagă, că el va împlini astfel o vie dorință a poporului american, cât și a altor națiuni, de a cunoaște până în cele mai mici amănunte toate laturile problemelor deslegate la conferința dela Postdam. Cu alte cuvinte d. Turman nu va mai păstra niciun secret asupra celor discutate cu cei doi colegi ai săi, socotind că în felul acesteia opinia publică mondială va fi în măsură să cunoască și mai bine gândurile de care sunt stăpâniți conducătorii celor trei mari națiuni, căroro soarta le-a hărăzit să biruiască împreună și să lucreze — tot împreună — la creșterea unei lumi noi, la

temeliile căreia să se așeze adevărata libertate, dreptate și democrație.

Mareșalul Petain va fi osândit la moarte?

La începutul săptămânii s'a deschis la Paris procesul îndreptat către Statul francez, împotriva Mareșalului Petain, acuzat a fi criminos de război, prin aceea că în timpul cât Franța a fost ocupată de nemici a colaborat cu aceștia și a ținut pe poporul sub oprimare.

Telegramele sosite din Paris anunță că procesul va dura aproape două săptămâni și că procurorul va cere pedeapsa cu moartea, pentru Mareșalul Petain.

Japonia invitată să-și aleagă soarta

Înaltul comandament al armatei Statelor Unite a anunțat, la începutul acestei săptămâni, că primii soldați americani, cari au luptat pe frontul din Europa, au sosit la Manila, capitala insulelor Filipine, din Oceanul Pacific, pentru a lupta împotriva Japoniei. S'a mai anunțat deasemenea, că alte forțe militare anglo-americane sunt concestrate în diferitele puncte ale frontului împotriva Japoniei, așteptându-se, din zi în zi, deslănțuirea unui puternic atac asupra orașelor principale japoneze. Atacul forțelor anglo-americane, pe teatrul de luptă din Pacific va fi sprijinit de puternice formațiuni de avioane și s'ar putea întâmpla ca la scurtă vreme să se producă și invazia planuită pe teritoriul Statului japonez.

Înainte, însă, de a deslănțui marele atac, un purtător de cuvânt american a adresat guvernului japonez un ultimatum, invitându-l să chibzuiească bine asupra sorții ce i se pregătește poporului, în cazul când armata japoneză nu va capitula, fără condițiuni.

Așa dar Japonia este chemată în aceste zile să aleagă între viață sau moarte.

Dezertorii și nesupușii vor fi iertați

Un decret-lege apărut zilele acestea în Monitorul Oficial, prevede iertarea de pedepse, pentru toți dezertorii și nesupușii la îndatoririle militare din armata română, cari se vor prezenta la unitățile din care fac parte încă înainte de 15 August 1945.

Cei cari după această dată vor continua să rămână pe mai departe în situația de dezertori sau nesupuși vor primi pedepsele prevăzute de legile militare în vigoare.